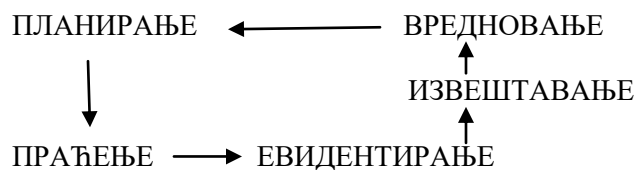

Критеријуми оцењивања ученика у разредној настави

Оцењивање је процес праћења и вредновања свих компоненти тока и исхода учења. Оцене су продукт тог процеса. . Вредновање је фаза у процесу оцењивања. Оцењивање је подстицајно, тј. развојно, ако објективно, јавно и континуирано сагледава шта је ученик постигао на одређеном нивоу, шта треба да постигне у наредном кораку и ако му се о томе да разуљива повратна информација.

Оцењивање је процес који се састоји од више различитих фаза:

Формативно оцењивање – редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање – вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду (дневник).

Дијагностичко оцењивање – на почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области; резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика.

Образовни нивои напредовања ученика

Основни ниво На првом нивоу описани су захтеви који представљају основни, тј. базични ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће скоро сви, а најмање 80% ученика постићи тај ниво. На овом нивоу су темељна знања неопходна за сналажење у животу и учењу и заслужују посебан напор да би њима овладали готово сви ученици. Знања, вештине и умења на основном нивоу су мање сложена од оних на средњем и напредном нивоу, али нису једноставна.

Средњи ниво На другом нивоу описани су захтеви који представљају средњи ниво знања, вештина и умења. Они описују оно што просечан ученик може да постигне. Очекује се да ће 50% ученика постићи или превазићи тај ниво.

Напредни ниво На трећем нивоу описани су захтеви који представљају напредни ниво знања, вештина и умења. Очекује се да ће 20% ученика постићи тај ниво. Знања на овом нивоу су трансферна за наставак школовања. Од ученика се очекује да анализира, упоређује, разликује, критички суди, износи лични став, повезује знања, примењује их и сналази се у новим ситуацијама.

Различити начини праћења и вредновања постигнућа заснованих на образовним стандардима:

- иницијални тестови

- тестови на три нивоа сложености у складу са стандардима постигнућа, писмени задаци, провере постигнућа у трајању до петнаест минута,

- критеријумски тестови (праћење напредовања у односу на резултате иницијалног тестирања)

- усмене провере (најмање једна оцена у току полугодишта)

Писмене провере знања се најављују ученицима и одржавају према утврђеном распореду, а ученицима се најављују пет дана пре провере.

ДИЈАГНОСТИЧКО ОЦЕЊИВАЊЕ

Иницијални и завршни тестови На почетку школске године наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређених области. Резултат иницијалног процењивања не оцењује се и служи за планирање рада наставника и даље праћење напредовања ученика. Циљ иницијалног тестирања је да снимимо почетно стање, тј. у ком степену су ученици савладали предвиђене наставне садржаје реализоване у претходном разреду.

Задаци на тестовима састављени у складу са образовним стандардима на три нива сложености:

50% задатака је у основном нивоу
40% средњи
10% напредни

Према постигнићу на иницијалном тесту ученици су разврстани у три категорије О, С или Н:
од 0% до 50% ..... Основни
од 51% до 80% ..... Средњи
од 81% до 100% ..... Напредни

Критеријумски тестови На основу резултата дијагностичког тестирања пратимо током школске године напредовање ученика, тако што ће добијати задатке на тестовима оног нивоа сложености која одговара њиховом почетном постигнућу (по Блуму). Ако на наредном тесту ученик постигне резултат који одговара вишем или нижем нивоу, прелази у њега. На тај начин пратимо да ли ученик током школске година напредује или има осцилације у постигнућу. Тако оспособљавамо ученика да самостално процењује своја постигнућа, напредовање и да буде свестан корака које мора предузети да би побољшао свој успех.

Скала за оцењивање

0 – 30 %	1
31 – 50 %	2
51 – 70 %	3
71 – 85 %	4
86 – 100 %	5

У првом разреду основног образовања и васпитања, у току школске године, ученик се оцењује описном оценом из обавезног предмета, изборних програма и активности.

У оквиру предмета, у првом разреду, у току школске године, описном оценом изражава се напредовање у остваривању прописаних исхода.

Од другог до четвртог разреда, у току школске године, ученик се оцењује описно и бројчано из обавезног предмета, изборних програма и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) и владања.

Бројчана оцена из обавезног предмета и изборног програма други страни језик је: одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2) и довољан (1). Оцена довољан (1) је непрелазна.

Успех ученика из изборних програма и то: верска настава и грађанско васпитање, матерњи језик/говор са елементима националне културе и активности (пројектне наставе и слободних наставних активности) оцењује се описно и то: истиче се, добар, задовољава.

СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Бројчаном оценом изражава се **степен**:

- 1) **остварености циљева, исхода и стандарда** постигнућа ....
- 2) **ангажовање ученика** у настави...

Оцена 5	Оцена 4	Оцена 3	Оцена 2	Оцена 1
<p>Ученик који остварује веома значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и већину захтева напредног нивоа посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени ИОП-ом стандардима постигнућа, уз веома висок степен ангажовања ученика.</p>	<p>Ученик који остварује значајан напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално, испуњавања захтеве који су утврђени на основном и средњем нивоу, као и део захтева са напредног нивоа посебних стандарда постигнућа уз мању помоћ наставника, односно захтева који су одређени ИОП-ом и прилагођеним стандард. постигнућа уз висок степен ангажовања ученика.</p>	<p>Ученик који остварује напредак у савладавању програма предмета и у потпуности, самостално испуњавања захтеве који су утврђени на основном и већи део на средњем нивоу посебних стандарда постигнућа, односно захтева који су одређени ИОП-ом и прилаг. стандардима постигнућа, уз ангажовање ученика.</p>	<p>Ученик који остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и уз помоћ наставника испуњавања захтеве који су утврђени у већем делу основн. нивоа постигнућа, односно захтеве који су одређени ИОП-ом и прилагођеним стандардима постигнућа и ангажовање ученика.</p>	<p>Ученик који не остварује минималан напредак у савладавању програма предмета и ни уз помоћ наставника не испуњавања захтеве који су утврђени на основном нивоу постигнућа</p>

ФОРМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ

Описном оценом изражава се:

1) Оствареност циљева прописаних/прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма:

-вештине **изражавања, саопштавања и представљања**: изложба радова, резултати истраживања, модели, цртежи, постери, дизајнерска решења и др.

-учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада, рада на пројектима, портфолија, у складу са програмом;

-**разумевање, примена и вредновање** научених поступака и процедура;

-**рад са подацима и рад на различитим врстама текстова**;

-вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака, лабораторијске и друге вежбе, уметничког наступа и спортске активности, примена учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу материјала, алата, инструмената, и других помагала у извођењу задатака;

2) Ангажовање ученика у настави:

- **одговоран однос** према раду, постављеним задацима,

- **активно учествовање** у настави и постигнути резултати,

- **сарадња са другима**, исказано **интересовање, мотивација** за учење и напредовање,

3) Напредовање у односу на претходни период;

4) Препорука за даље напредовање ученика.

У рубрици **описног оцењивања** ученика уз образложење оцене ученикова постигнућа из појединог елемента оцењивања налази се и осврт на

- испуњавање радне свеске,
- ношење потребног прибора, уџбеника,
- редовност у писању домаћих задатака,
- допринос у групном раду,
- активност на часу,
- заинтересованост за наставне садржаје,
- однос према раду
- сарадња са ученицима и наставником.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика првог разреда је описна и исказује се као напредовање ученика у остваривању исхода, ангажовање и препорука.

Закључна оцена из обавезног предмета за ученика од другог до четвртог разреда је бројчана.

Закључна оцена из изборних програма и активности (слободне наставне активности и пројектна настава) је описна и то: истиче се, добар и задовољава и не утиче на општи успех ученика.

Закључна оцена из обавезних наставних предмета за ученике од другог до четвртог разреда се изводи на основу аритметичке средине свих појединачних оцена и не може бити већа од највеће појединачно дате оцене.

Оцена владања се закључује на основу Правилника о оцењивању.